Ο Προηγούμενος της Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους π. Γεώργιος Καψάνης (Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 15 Ιουνίου, 2014

Την ημέρα της Πεντηκοστής κοιμήθηκε εν Κυρίω ο Προηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Όρους Αρχιμανδρίτης π. Γεώργιος (Καψάνης). Την ίδια ημέρα εψάλη η ακολουθία σε κεκοιμημένο στο Μετόχι της Ιεράς Μονής στην Σταυρούπολη, και την επομένη ημέρα, του Αγίου Πνεύματος, εψάλη η εξόδιος ακολουθία του στην Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου, όπου ασκήθηκε και διηκόνησε περί τα σαράντα (40) χρόνια και αποδείχθηκε μια μεγάλη μορφή της σύγχρονης Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Επειδή μας συνέδεε μια πολυετής αδελφική φιλία, και υπήρχε αλληλοεκτίμηση, θα ήθελα να καταγράψω μερικές σκέψεις μου που κατατίθενται εδώ ως μνημόσυνο στην μεγάλη αυτή προσωπικότητα.

1. Ακαδημαϊκός διδάσκαλος

Η πρώτη γνωριμία μας ήταν στα Συνέδρια του τέλους της δεκαετίας του '60

και αρχές της δεκαετίας του '70, όταν εκείνος, λαϊκός τότε, διέπρεπε στην Θεολογική Σχολή Αθηνών, ως βοηθός επιστημονικός συνεργάτης, διδάκτωρ της θεολογίας. Μέ την ιδιότητά του αυτή συμμετείχε σε διάφορα Συνέδρια, στα οποία κατέθετε τον θεολογικό και ποιμαντικό λόγο του, με την ευχέρεια του λόγου που τον διέκρινε, την αμεσότητα της επικοινωνίας, ιδίως με τους νέους ανθρώπους, το ταπεινό του φρόνημα και ήθος, αλλά και την θεολογική του πληρότητα, το εκκλησιαστικό του φρόνημα, χρησιμοποιώντας όμως και μερικές επαναστατικές ιδέες για την εποχή εκείνη.

Πάντως, σε όλο τον τότε θεολογικό κόσμο
είχε κάνει εντύπωση ο λόγος του και ο τρόπος ζωής του, το ήθος του και το εκκλησιαστικό φρόνημά του. Τόν θυμάμαι σε ένα θεολογικό Συνέδριο, να παρουσιάζη τις θεολογικές σκέψεις του π. Ιωάννου Ρωμανίδη, εναντίον της θεωρίας περί εξιλεώσεως της θείας δικαιοσύνης του Ανσέλμου Καντερβουρίας και να δέχεται τις επικριτικές απόψεις του παρισταμένου ομοτίμου καθηγητού Παναγιώτη Τρεμπέλα, και εκείνος ανταπάντησε με σεβασμό, ευγένεια και ευθύτητα.

Τα κείμενα που είχε γράψει μέχρι τότε
και προκάλεσαν την προσοχή όλων, Κληρικών και λαϊκών, αναφέρονταν κυρίως στο θέμα της ποιμαντικής, ήτοι: «Η σημασία της ποιμαντικής και η ελληνική βιβλιογραφία αυτής» (1968), «Η κρίσις της θεολογίας και ο Οικουμενισμός εν Αμερική» (1968), «Σχέδιον θεολογικής και εκκλησιολογικής θεμελιώσεως της ποιμαντικής» (1970), «Η ποιμαντική μέριμνα της Εκκλησίας υπέρ των φυλακισμένων» (Διδακτορική διατριβή, 1972), «Θέματα Εκκλησιολογίας και Ποιμαντικής» (1975) και «Pastoral Care in American practice» (1967).

Τόν ενδιέφερε κυρίως η ποιμαντική του
συγχρόνου ανθρώπου, άλλωστε σε αυτήν την έδρα υπηρετούσε στην Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο λόγος του πάντοτε ήταν τεκμηριωμένος βιβλιογραφικά και διατυπωμένος με σαφήνεια και πληρότητα, που ήταν το ιδιαίτερο χάρισμά του. Κάποτε μου είπε ότι αποφάσισε να γίνη Κληρικός, γιατί εντυπωσιάσθηκε από τον λόγο ενός ξένου επιστήμονος, που απορούσε πώς ασχολείται με θέματα ποιμαντικής, ενώ ήταν λαϊκός, πράγμα που δείχνει μια αντιφατικότητα. Έτσι, με την ειλικρίνεια και την αυθεντικότητα που τον διέκρινε εισήλθε στις τάξεις του Κλήρου.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970
ετοίμαζε την μελέτη του για να την υποβάλη στην Θεολογική Σχολή ως υφηγεσία, όπως λεγόταν τότε, με τίτλο «Η ποιμαντική διακονία κατά τους

ιερούς Κανόνες». Ανοιγόταν γι' αυτόν ο δρόμος για λαμπρό μέλλον στην ακαδημαϊκή κοινότητα και ήταν βέβαιη η εξέλιξή του στην καθηγητική έδρα. Εκείνος, όμως, απεφάσισε να μήν υποβάλη την μελέτη αυτή για υφηγεσία και να αποσυρθή σε Ιερά Μονή, πρώτα στην Ιερά Μητρόπολη Χαλκίδος και έπειτα στην Ιερά Μονή του Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Όρους. Την δημοσίευσε αργότερα, το 1976, ως ηγούμενος της Ιεράς Μονής του Οσίου Γρηγορίου. Η μελέτη αυτή ασχολείται με την σχέση μεταξύ της ποιμαντικής και των ιερών Κανόνων, και αναπτύσσει τα σχετικά με την ποιμαντική θεολογία και την μέθοδο της ποιμαντικής, όπως μας παραδόθηκε από τους Κανόνες των Οικουμενικών, Τοπικών Συνόδων, τους οποίους εθέσπισαν οι άγιοι Πατέρες.

Ο καθηγητής του Κωνσταντίνος Μουρατίδης,
προλογίζοντας την μελέτη αυτή, αφού κάνει λόγο για την έκπτωση στις ημέρες μας του ποιμαντικού λειτουργήματος, που στερείται της Χριστοκεντρικότητος και γίνεται ανθρωποκεντρικό, την χαρακτηρίζει ως «σπουδαίαν συμβολήν εις την υπέρβασιν ακριβώς της τοιαύτης εκπτώσεως της ποιμαντικής διακονίας και επανόδου αυτής εις το πνεύμα, τάς αρχάς και τάς μεθόδους της αρχαίας και αδιαιρέτου Εκκλησίας». Ακόμη, την εργασία αυτή την χαρακτηρίζει ως «τήν πρώτην σημαντική προσπάθειαν των νεωτέρων χρόνων αμέσου συνδέσεως της ποιμαντικής επιστήμης προς το Πηδάλιον της Εκκλησίας, τους θείους δηλαδή και Ιερούς Κανόνας αυτής», οι οποίοι «συνιστούν την θεόπνευστον πηγήν», από την οποία «οι αληθείς ποιμένες της Εκκλησίας αντλούν το ύδωρ το αλλόμενον εις ζωήν αιώνιον των τε ποιμένων και ποιμαινομένων», την θεωρεί «ώριμον πνευματικόν καρπόν» και «σπουδαίαν προσφοράν προς την στρατευομένην Εκκλησίαν».

Τόν
δε π. Γεώργιο αποκαλεί «πολύτιμον συνεργάτην της έδρας του Κανονικού Δικαίου και της ποιμαντικής εν τώ Πανεπιστημίω Αθηνών», «λίαν προσφιλή» και «σεβαστόν Αρχιμανδρίτην», για τον οποίον «η πράξις είναι θεωρίας επίβασις», και του οποίου «η μακρά ποιμαντική διακονία και η εν μετανοία και ταπεινώσει αφιέρωσις εις την Αγάπην του Εσταυρωμένου Κυρίου μας και των εν τώ κόσμω αγωνιζομένων αδελφών του, στοιχεία άτινα συνιστούν το ιερόν πλαίσιον εντός του οποίου το Πνεύμα το Άγιον αναδεικνύει τους αξίους της αποστολής των ποιμένας της Εκκλησίας» συνέβαλαν στην συγγραφή του βιβλίου αυτού.

Το έργο αυτό ήταν το ώριμο αποκορύφωμα
της ακαδημαϊκής εργασίας του π. Γεωργίου, το οποίο διάβασα με επιμέλεια όταν εξεδόθη και στο οποίο ανατρέχω πάντοτε οσάκις πρέπει να αντιμετωπίσω ποιμαντικά και κανονικά ζητήματα. Όταν το διαβάζη κανείς εκπλήσσεται από την θεολογική, εκκλησιολογική και ποιμαντική ερμηνεία των ιερών Κανόνων και διακρίνει την πίστη του συγγραφέως, αλλά και την αρίστη γνώση του θέματός του. Μέ το διακριτικό χάρισμα που διέθετε ο π. Γεώργιος υπερβαίνει τους κινδύνους του αντινομισμού και της εκνομίκευσης της εκκλησιαστικής ζωής και παρουσιάζει την θεολογική πείρα της Εκκλησίας. Το όλο έργο αποτελείται από δύο μέρη, το πρώτο παρουσιάζει τις εκκλησιολογικές και κανονικές προϋποθέσεις ασκήσεως της ποιμαντικής, το δεύτερο μέρος εκθέτει την υπό των ιερών Κανόνων ρύθμιση της ποιμαντικής διακονίας. Έτσι, αφού εκτίθενται οι εκκλησιολογικές και

κανονικές προϋποθέσεις ασκήσεως της ποιμαντικής, προχωρεί στην ανάλυση της ιερωσύνης, της συνοδικής δομής της Εκκλησίας, της ποιμαντικής καθοδήγησης για την υπέρβαση της αμαρτίας, της αίρεσης και του σχίσματος, του μοναχισμού και του γάμου. Όλα αντιμετωπίζονται με ασφαλή γνώση, με διάκριση και πνεύμα σοφίας.

Η σημαντική αυτή εργασία δεν κατατέθηκε μεν στην Θεολογική Σχολή Αθηνών για την κατάληψη της έδρας του υφηγητού και αργότερα του καθηγητού, αλλά επρόκειτο να τεθή σε εφαρμογή στον χώρο του κοινοβιακού Μοναστηριού, να γίνη ο ίδιος καθηγητής των Μοναχών, εκεί που βιώνεται η ποιμαντική της Εκκλησίας και να προετοιμάση εκατοντάδες μοναχούς για την Βασιλεία του Θεού, αλλά και χιλιάδες λαϊκούς για να ζήσουν την εν Χριστώ ζωή. Μέ άλλα λόγια, τον έχασε η ακαδημαϊκή επιστήμη, αλλά τελικά τον κέρδισε η Εκκλησία, την οποία αγάπησε και τον αξιοποίησε στο έπακρον, τον κέρδισε ο αγιορειτικός Μοναχισμός, στον οποίο προσέφερε πολλά.

Είναι χαρακτηριστικό το που αφιερώνει το έργο αυτό, που δείχνει τον βαθύ σεβασμό του: «Εις την σεπτήν χορείαν των οσίων Πατέρων ημών των εν τώ αγίω Όρει του Άθω αγωνισθέντων και αγωνιζομένων τον καλόν της μετανοίας αγώνα και την ισάγγελον πολιτείαν μετελθόντων την παρούσαν εργασίαν ευλαβώς και ευγνωμόνως ανατίθημι, εξαιτούμενος τάς αγίας των ευχάς».

2. Ηγούμενος Αγιορειτικής Μονής

Στην ανάληψη της Ηγουμενίας της Ιεράς Μονής του Οσίου Γρηγορίου συνετέλεσε και ο μακαριστός Γέροντάς μου Μητροπολίτης Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας κυρός Καλλίνικος, και εγώ ήμουν αυτόπτης και αυτήκοος μάρτυρας των γεγονότων αυτών, όπως τα περιέγραψα στο βιβλίο «Κόσμημα της Εκκλησίας», που αναφέρεται στον Γέροντά μου. Καταγράφω ένα χαρακτηριστικό μέρος του.

«Συνετέλεσε, επίσης ο Καλλίνικος κατά ένα βαθμό στην επάνδρωση της Ιεράς Μονής του Οσίου Γρηγορίου. Βρέθηκε κάποτε στην Ιερά Μονή του Διονυσίου προσκεκλημένος σε Πανήγυρη της Ιεράς Μονής. Εκεί ευρισκόταν και ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής του οσίου Γρηγορίου Αρχιμ. Διονύσιος, ο οποίος πριν από λίγο καιρό είχε εκλεγή Ηγούμενος. Σε μια στιγμή ο π. Διονύσιος μπροστά σε άλλους τον ρώτησε τί γνωρίζει για τον π. Γεώργιο Καψάνη και την συνοδεία του, γιατί σκεφτόταν να τους καλέση στην Ιερά Μονή (νά γίνη Ηγούμενος και να παραιτηθή ο ίδιος). Ο Καλλίνικος κάτι είχε ακούσει προηγουμένως. Για να ενθαρρύνη

τον π. Διονύσιο, αλλά και για να τον εκθέση, τρόπον τινά, μπροστά σε όλους και να μη υποχωρήση, σηκώθηκε αυτόματα και αυθόρμητα από την θέση του, τον αγκάλιασε, τον φίλησε και του είπε: «Συγχαρητήρια για την σκέψη σας. Κάνατε την καλύτερη επιλογή. Θα πάτε στον Παράδεισο με αυτό που θα κάνετε».

Αυτό ήταν και το τελικό «κτύπημα». Γιατί
μετά από αυτό ο π. Διονύσιος κάλεσε τον π. Γεώργιο μαζί με την συνοδεία του να έλθουν στο Μοναστήρι. Στις μετέπειτα επανειλημμένες επισκέψεις του δημοσίως τον συνέχαιρε για την πράξη του αυτή και έτσι τον έκανε να μήν αισθάνεται μετανοιωμένος γι αυτό που έκανε.

Το Μοναστήρι του οσίου Γρηγορίου, πριν
πάει ο π. Γεώργιος, υπέφερε από ζηλωτικές έριδες. Έτσι για δέκα χρόνια περίπου δεν είχε επισκεφθή το Μοναστήρι για να λειτουργήση Ορθόδοξος Επίσκοπος. Αυτό το έφεραν βαρέως μερικοί μοναχοί. Έτσι η νέα αδελφότητα θέλησε να λύση αυτό το πρόβλημα. Στην πρώτη πανήγυρη της Ιεράς Μονής κάλεσαν τον αείμνηστο Μητροπολίτη Εδέσσης. Το χάρηκαν όλοι, αλλά και εκείνος. Σε όλους έκανε εντύπωση η απλότητά του, το ασκητικό του ήθος, η ευγένειά του.

Στην Τράπεζα της Ιεράς Μονής
αντηλλάγησαν, όπως συνηθίζεται, λόγοι και αντίλογοι. Ομίλησαν ο Αρχιμ. Γαβριήλ, Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Διονυσίου, ο νέος Διοικητής του Αγίου Όρους Δημήτριος Τσάμης, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, ο Εδέσσης Καλλίνικος και στο τέλος ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Γρηγορίου Γεώργιος».

Δεν θα ξεχάσω ποτέ εκείνη την αγρυπνία
με τον ζήλο των νέων μοναχών, την θεολογική σοφία του νέου Ηγουμένου και το αγιορείτικο πνεύμα των γερόντων μοναχών της Μονής. Επίσης, παραμένει αλησμόνητος ο λόγος του νέου Ηγουμένου την ημέρα εκείνη. Θα παραθέσω ένα τμήμα του λόγου του απομαγνητοφωνημένο:

«…Απηλαύσαμεν της παρουσίας του
Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αγίου Εδέσσης και Πέλλης κυρίου Καλλινίκου, του οποίου η πολλή αγάπη, από χθές που ήλθε έως τώρα, μας επτέρωσε την ψυχήν, μας ανέπαυσε την καρδίαν, διότι και εμείς καθώς είμεθα ασθενείς, αισθανόμεθα πολύ την ανάγκην να έχωμεν πνευματικούς πατέρας, οι οποίοι να μας περιθάλπουν με την αγάπην των. Και ιδίως ο καθηγούμενος, διότι ο Ηγούμενος δίνει την αγάπη του προς τους πατέρας, αλλά εκείνος πολλές φορές δεν έχει να στηριχθή. Και ο Σεβασμιώτατος μας εστήριξε. Μάς

εφώτισε με την διδασκαλίαν του, μας έδωκε παράδειγμα με την αγίαν απλότητα και ταπείνωσή του, ηκούσαμεν λόγον αποστολικόν από τα χείλη του. Και γι αυτό τον ευγνωμονούμε. Και τον παρακαλούμε να έρχεται. Και όταν δεν έρχεται να μας έχη στάς αγίας του προσευχάς...
Ευχηθήτε,
Σεβασμιώτατε, αυτά που είπατε, που ήταν τόσο ποιμαντικά, τόσο πατρικά, σαν να μας είχατε εξομολογήσει και ξέρατε τους λογισμούς μας, διότι σας εφώτισε το Άγιον Πνεύμα, επειδή είσθε Επίσκοπος και έχετε το χάρισμα της αληθείας, γι αυτό ομιλήσατε έτσι, και μας είπατε αυτά που πρέπει να ακούσουμε. Ίσως να μπήκε και κανένας λογισμός σε κανένα αδελφό, ότι Σάς είχα πή τίποτα εγώ από τα προβλήματά μας...
–Σεβασμ.: Όχι!
–Ηγούμ.: Και όχι τα δικά μας προβλήματα, αλλά τα προβλήματα των μοναχών.
–Σεβασμ.: Διαμαρτύρομαι... Όχι... Διαμαρτύρομαι. Τίποτε δεν μου είπατε.
–Ηγούμ.:
Αλλά είναι Θεού φώτιση. Σάς εφώτισε ο Κύριος να πήτε αυτά που έχουμε ανάγκη να ακούσουμε. Και εγώ τα έχω ανάγκη και όλοι οι Πατέρες, γιατί, όπως είπε ένας Γέροντας εδώ παλαιός «κάτσε δέκα χρόνια εδώ στο Άγιον Όρος να γνωρίσης τον Σατανά».
Τότε θα δής ποιός είναι ο Σατανάς. Και
εμείς ένα χρόνο έχομεν, οι νεώτεροι που ήλθαμε. Αλλά ένα χρόνο κάτι είδαμε και εμείς από τον πόλεμο του Σατανά. Πόσο μάλλον να περάσουν τα δέκα χρόνια.

Γι αυτό, αυτά που μας είπατε είναι
χρήσιμα. Να μας στερεώση η Χάρις του Θεού. Η Παναγία να μας στερεώση. Όταν έρχεται ο λογισμός με διαφόρους προφάσεις να μας βγάλη από τον ευλογημένο αυτόν τόπο να τον διώχνουμε. Να μένουμε στην μετάνοιά μας, στο Μοναστήρι, στον Γέροντά μας, όπου μας έβαλε ο Θεός, η Παναγία όπου μας έβαλε...

Σεβασμιώτατε, ευχόμεθα και εκ μέρους
όλων των αδελφών εδώ, τα έτη σας να είναι πολλά εν υγεία και Χάριτι, γιατί είσθε χρήσιμος εις την Εκκλησία του Χριστού. Και εις ημάς τους ταπεινούς να έρχεσθε να μας στηρίζετε».

Την δεκαετία του 1970 παρατηρήθηκε το
φαινόμενο να μεταφυτεύωνται πολλές μοναχικές αδελφότητες από την Ελλαδική Εκκλησία στο Άγιον Όρος. Αυτό δημιούργησε σε πολλούς παλαιούς αγιορείτες μοναχούς έντονο προβληματισμό, μήπως εκκοσμικευθή το Άγιον Όρος. Όμως, ο π. Εφραίμ ο Φιλοθεΐτης μου έλεγε ότι δεν φοβόταν τον π. Γεώργιο, και θα προσαρμοζόταν πλήρως στο Άγιον Όρος, γιατί διέθετε

ταπεινό φρόνημα και ρωτούσε τους γεροντότερους μοναχούς και Ηγουμένους.

Η γνωριμία μας από την Αθήνα και στην συνέχεια η ανανέωση αυτής της φιλίας λόγω του Γέροντός μου Καλλινίκου με οδηγούσαν πολλές φορές στην Μονή του Οσίου Γρηγορίου για να αγρυπνήσω, να προσευχηθώ, να αναπαυθώ, να συνομιλήσω μαζί του και με τους μοναχούς. Έτσι, η Ιερά Μονή του Οσίου Γρηγορίου έγινε γνώριμος τόπος, ένας πνευματικός ανεφοδιασμός. Κυρίως ανεπανάληπτες παραμένουν στην μνήμη μου οι συζητήσεις που είχα μαζί του, όταν μου διηγείτο ιστορίες από τα γεροντάκια που συναντούσε, που μου μετέδιδε στην σοφία του και την εκκλησιαστική του πείρα. Μεγάλος πόθος του ήταν η δόξα της Εκκλησίας, ισχυρός πόνος του το πνεύμα της εκκοσμίκευσης της Εκκλησίας με το αντιπατερικό πνεύμα και τον οικουμενισμό.

Έτσι, όταν έγραψα το βιβλίο «Μιά βραδυά στην έρημο του Αγίου Όρους», με υπότιτλο «συζήτηση με ερημίτη για την "ευχή"», το έδωσα σε εκείνον για να μου πή την γνώμη του. Εκείνος ενθουσιάσθηκε και με παρότρυνε να το δημοσιεύσω, αφού έκανε μερικές παρατηρήσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι στον πρόλογό του έγραψε για «τήν αναζωπύρωση στις ημέρες μας του πόθου για την πατερική και μυστική θεολογία, την νήψη, την άσκηση και την αδιάλειπτο καρδιακή και νοερά προσευχή» για τον πόθο «τής γνήσιας εν Χριστώ ζωής, την τελειότητα, την ένωση με τον Θεό, την βίωση της αγίας εκκλησιαστικής αγιοπατερικής μας παραδόσεως του Θεανθρώπου Χριστού» για το ότι «η παράδοση των Οσίων Πατέρων μας δεν αποτελεί πολυτέλεια, αλλά προϋπόθεση αληθινού και γνησίου ορθοδόξου ήθους και ζωής» για το ότι ο Κύριος «εφύτευσε τον Παράδεισο του Περιβολιού της Παναγίας, το Άγιον Όρος», μέσα στην Εκκλησία, για να την ζωογονή «μέ την μυστική ακτινοβολία της χάριτος του Θεού, που σκηνώνει στους παλαιούς και νέους αγίους Του, στα ιερά Θεομητοροβάδιστα σκηνώματά Του, την αδιάκοπο και ζώσα μέχρι σήμερα αγιοπατερική παράδοσή του» για «τόν μυστικό κτύπο της καρδιάς» του Αγίου Όρους, «πού δεν είναι άλλος από το "Κύριε, Ιησού, Χριστέ, ελέησόν με τον αμαρτωλόν"» για το ότι «όσο οι ευσεβείς Χριστιανοί μελετούν βιβλία αναφερόμενα στην ευλογημένη ευχή του Ιησού, τόσο ανάπτει και ο πόθος για την εφαρμογή της».

Κατέγραψα αυτές τις σκέψεις του που γράφησαν σχεδόν τέσσερα χρόνια από τότε που είχε εγκατασταθή στο Άγιον Όρος, γιατί δείχνουν πώς αισθανόταν στα πρώτα βήματα της αγιορειτικής ζωής, πώς θεωρούσε το Άγιον Όρος, πώς έβλεπε την παρουσία του στην Εκκλησία και στον κόσμο, αλλά και ποιά ήταν η στάση του στην ησυχαστική παράδοση της Εκκλησίας.

3. Οικουμενικός διδάσκαλος

Η Ιερά Μονή του Οσίου Γρηγορίου όλα αυτά
τα χρόνια που ήταν εκείνος Ηγούμενος, έγινε πόλος έλξεως εκατομμυρίων προσκυνητών από όλο τον κόσμο, που πήγαιναν στο Άγιον Όρος για να μυηθούν στα ενδότερα της μοναχικής και εκκλησιαστικής ζωής, και στηρίχθηκαν στην έγγαμη και κοινωνική ζωή. Κληρικοί και λαϊκοί, μοναχοί και έγγαμοι, Έλληνες και αλλοδαποί, επισκέπτονταν το Μοναστήρι του Οσίου Γρηγορίου για να κατηχηθούν στον θεολογικό, εκκλησιαστικό και μοναχικό πνεύμα της Εκκλησίας. Ως Ηγούμενος της Ιεράς Μονής εκδαπανήθηκε κυριολεκτικά, έδωσε αίμα στην διακονία αυτή, όχι μόνον για να συγκροτήση την μοναχική Αδελφότητα και να την καθοδηγήση στην πραγματική μοναχική ζωή, με τα μεγάλα προβλήματα που δημιουργούνται σε μια τέτοια διακονία, αλλά για να διακονήση όλη την οικουμένη. Αυτό το έκανε με τον γραπτό και προφορικό λόγο, με τις συζητήσεις και την προσευχή, με την λατρεία και την ποιμαντική διακονία.

Έτσι, με την πάροδο του χρόνου η Χάρη
του Θεού τον κατέστησε οικουμενικό διδάσκαλο, με τον θεολογικό, εκκλησιολογικό λόγο, με την αγιορειτική και μοναχική πείρα, με την σοφία και την διάκρισή του. Ασφαλώς θα αποκαλυφθούν αργότερα όλα αυτά τα ενδιαφέροντα σημεία από τους Πατέρες της Μονής του Οσίου Γρηγορίου.

Στά Συνέδρια επιβαλλόταν με την
προσωπικότητά του, και στις πιο κρίσιμες στιγμές με όλα τα προσόντα που τον διέκριναν, την στέρεη θεολογική γνώση, την ευγένεια και το μειλίχιο του χαρακτήρος του, παρενέβαινε και αποσπούσε τον σεβασμό όλων, έστω κι αν δεν συμφωνούσαν με τις αγιοπατερικές απόψεις του.

Και όταν αντιλήφθηκε ότι με τα Συνέδρια
δεν υπήρχαν σοβαρά αποτελέσματα, τότε έκανε προσωπική ποιμαντική. Επισκεπτόταν τα Μοναστήρια, σκορπούσε το φώς της πίστεως και του ζήλου του και προσέφερε τον πολύτιμο λόγο του παρηγορώντας και εμπνέοντας τους μοναχούς. Αυτό όμως το έκανε και με τους εγγάμους Χριστιανούς.

Απέκτησε τον σεβασμό και την τιμή όλων,
ώστε όταν έκαναν λόγο για τον Ηγούμενο της Μονής του Οσίου Γρηγορίου ή τον Γρηγοριάτη Ηγούμενο ή τον π. Γεώργιο Καψάνη, κατοχύρωναν με το όνομά του τις απόψεις τους.

Επειδή είχε σαφή και στέρεα
εκκλησιολογικά και θεολογικά κριτήρια, γι' αυτό πάντοτε ο λόγος του ήταν

σοβαρός, σταθερός, αμετακίνητος. Αλλά και ως μοναχός γνώριζε να σιωπά σε δύσκολες στιγμές και να υπομένη καρτερικά τα προβλήματα και τους πειρασμούς του διαβόλου.
Άν θα μπορούσα να παρομοιάσω τον π. Γεώργιο με κάποιον άγιο Πατέρα, θα τολμούσα, κατά αναλογίαν, να τον συγκρίνω με τον Μέγα Βασίλειο, κατά την περιγραφή του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Όπως ο Μ. Βασίλειος ήταν ο ακοίμητος οφθαλμός της Εκκλησίας και ο οικουμενικός νούς, το ίδιο παρατηρείτο και στον π. Γεώργιο, ήταν ένας οικουμενικός διδάσκαλος και ο ακοίμητος θεολογικός νούς της οικουμένης.

Γράφει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος για τον Μέγα Βασίλειο: «Όλα τα ρυθμίζει, σκέπτεται, αντιπαρατάσσεται, λύει τα εμπόδια από το μέσον και τα προσκόμματα... Δέχεται το ένα, το άλλο το κρατεί, το τρίτο το αποκρούει. Σε άλλους γίνεται τείχος, οχύρωμα και χαράκωμα. Σε άλλους γίνεται πέλεκυς που κόβει την πέτρα, ή φωτιά μέσα στα αγκάθια που εξαφανίζει εύκολα τα φρύγανα και όσους βλασφημούν την θεότητα». «Ο ίδιος γνώριζε τους νόμους της ευπειθείας και της πνευματικής τάξεως. Γι' αυτό ήταν παρών, εδίδασκε, υπήκουε, συμβούλευε». Ήταν για τον Επίσκοπό του, όσο ήταν πρεσβύτερος, «ειλικρινής σύμβουλος, επιδέξιος παραστάτης, εξηγητής των θείων, οδηγός για όσα ήταν να πραχθούν, ή βακτηρία των γηρατειών, το στήριγμα της πίστεως, ο πλέον έμπιστος μέσα και ο πλέον δραστήριος έξω». Μέ την αγία διαγωγή του «προσέφερε αγάπη και αναλάμβανε ως αντάλλαγμα την εξουσία».

Έτσι αισθανόμασταν πολλοί από μας που είχαμε την ευλογία να γνωρίσουμε τον Ηγούμενο π. Γεώργιο. Ήταν ο πατέρας, ο αδελφός, ο δάσκαλος, ο σύμβουλος, ο συμπαραστάτης, ο φίλος, το στήριγμα, η παραμυθία, η ανάπαυση και η χαρά. Εγώ είμαι ευγνώμων για πολλά, για τον θεολογικό του λόγο, για την σημαντική παρουσία του στην Εκκλησία και την ζωή μου, για τις προσευχές και την αγάπη του, αλλά και για την μεγάλη συμπαράστασή του στα προβλήματα που αντιμετωπίζω στην Ιερά Μητρόπολη, αφού με την γνώση του κανονικού δικαίου και την άποψή του για τον γνήσιο παραδοσιακό μοναχισμό έλαβε σαφή θέση υπέρ της Εκκλησίας και του Επισκόπου, πράγμα που δεν κάνουν άλλοι. Μέ κάλεσε μάλιστα σε πανήγυρη της Ιεράς Μονής, ώστε να εκδηλώση συμπαράσταση εν τοίς πράγμασι, με καρδιακή προσφώνηση που δημοσιεύθηκε στην Εκκλησιαστική Παρέμβαση (τ. 58, Νοε. 2000).

Θεωρώ οικονομία Θεού που από την δική μου ποιμαντική προσπάθεια δύο πνευματικά μου παιδιά έγιναν μοναχοί στην Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου, ο μοναχός Καλλίνικος και ο Ιερομόναχος Λουκάς, ο τελευταίος μάλιστα και με την ιδιότητα του ιατρού τον

υπηρέτησε θαυμαστώς και θυσιαστικώς στις ποικίλες ασθένειές του, και έτσι ανταπέδωσα ένα μέρος της ευγνωμοσύνης που όφειλα σε εκείνον.

Θα τελειώσω τον λόγο με μια φράση του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου για τον Μ. Βασίλειο: «ο άγιος του Θεού» ήταν «καί της άνω Ιερουσαλήμ όντως μητροπολίτης». Αυτό ίσχυε και ισχύει και για τον μακαριστό Γεώργιο. Ποθούσε την άνω πόλη, την όντως μητρόπολη, ζούσε για την απόκτηση της Βασιλείας του Θεού, και κατά την διάρκεια των ευλογημένων στιγμών της ζωής του και των οδυνηρών πόνων νοσταλγούσε τα άνω, οπότε όντως ήταν και έγινε μητροπολίτης της άνω Ιερουσαλήμ, από όπου θα δέεται για την Αδελφότητά του, τα πνευματικά του παιδιά και για όλους τους φίλους, και αδελφούς του, αλλά και για αυτούς που τον πολέμησαν, κυρίως όμως θα προσεύχεται για την δόξα και την κραταίωση της Εκκλησίας για την οποία εκδαπανήθηκε οσιακά και μαρτυρικά.

Ιούνιος 2014

(Πηγή: parembasis.gr)